

Priloga 2:

Zagotovitev kakovosti citopatologije v prehodnem obdobju, pred odločitvijo glede morebitnih sprememb v presejalni politiki programa ZORA

Cilji

- Zagotoviti slovenskim ženskam, ki se udeležujejo presejanja ali potrebujejo bris materničnega vratu kot dodatno diagnostiko, pravočasno in enako kakovostno citopatološko diagnozo, ne glede na lokacijo preiskave.
- Zagotoviti izvajalcem enotne pogoje za izvajanje kakovostne citopatološke diagnostike

Opis problema

V prehodnem obdobju, ko se izvajalci zavedajo, da so spremembe neizogibne, obenem pa še ni jasno, kako korenito bodo posegle v njihovo vsakdanje delo, je nujno ohranjati motivacijo izvajalcev za delo v programu ZORA in kakovost njihovega dela. Po uvedbi nove presejalne politike se bo največ sprememb zgodilo v citopatoloških laboratorijih. Število pregledov BMV se bo po eni strani zmanjšalo, po drugi strani pa bo postalo zahtevnejše, še posebej, če bo pregled BMV ostal presejalna metoda pri vseh mladih žen-skah (vključno s cepljenimi) in, če bo pregled BMV postal triažna metoda pri ženskah s pozitivnim presejalnim testom HPV. V državah, ki so že uvedle organizirano presejanje s testom HPV (na primer Avstralija in Nizozemska) in v državah, kjer se na uvedbo presejanja s HPV pripravljajo (na primer Švedska), so se v prehodnem obdobju soočali tako z nenadnim zmanjšanjem motivacije presejalcev, kot tudi s slabšo kakovostjo dela presejalcev. Presejalci so zaradi negotovosti o prihodnosti njihovega dela iskali nove službe, in sicer predvsem bolj motivirani, kar je za presejalni program med drugim pomenilo tudi podaljšanje časa do diagnoze.

Predlog rešitev

V Sloveniji se v programu ZORA na tovrstne izzive pripravljamo na več načinov:

- Vsem slovenskim presejalcem smo ponudili možnost, da se priučijo ocenjevanja tekočinskih pripravkov BMV.
- Po posvetu z vodji vseh slovenskih citopatoloških laboratorijev smo se odločili, da iz Presejalnega pravilnika odstranimo člen, ki za sodelovanje laboratorija v programu ZORA zahteva, da so v preteklih letih v laboratoriju pregledali najmanj 60.000 BMV v zadnjih treh letih. Če bi ohranili ta člen, bi štirje od devetih citopatoloških laboratorijev morali prenehati s pregledovanjem BMV, pri čemer pa večji laboratoriji v času negotovosti glede prihodnjega dela niso bili prepričani, da želijo ali zmorejo prevzeti izpadlo dejavnost.

Gradivo programa ZORA za 1. sestanek Usmerjevalnega odbora za rake

Onkološki inštitut Ljubljana, 21. november 2019

Kontakt: zora@onko-i.si

- Tretji ukrep, s katerim želimo zagotoviti in nadzorovati visoko kakovost ocenjevanja BMV v laboratorijih, je **spmemba načina plačila**. Predlagamo, da laboratoriji stroške dela obračunajo neposredno ZZZS in ne ginekologu. S tem bomo lahko zagotovili, da bodo delo opravljali le tisti laboratoriji, ki bodo v skladu s 3. točko 24. člena Presejalnega pravilnika, navedeni na seznamu laboratorijev na spletni strani programa ZORA. To bodo tisti laboratoriji, ki bodo dosegali standarde kakovosti, zapisane v Programskih smernicah ZORA. Priložnost za spremembo načina plačevanja se ponuja **ob vzpostavitvi novega informacijskega sistema ZORA**, ko bodo vsi laboratorijski izvidi v realnem času dostopni v informacijskem sistemu, ki bo povezan v eZdravje.